

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2025-12-22
Besvaras senast
2026-01-20

Till bistånds- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa (M)

2025/26:265 Tillbakadragande av långsiktigt utvecklingsbistånd

Regeringen har nyligen beslutat att Sverige ska avsluta sitt långsiktiga utvecklingssamarbete med fem länder – Bolivia, Liberia, Moçambique, Tanzania och Zimbabwe. Samtidigt har regeringen meddelat att tre svenska ambassader i dessa länder ska läggas ned.

Beslutet innebär ett tydligt brott med Sveriges långvariga biståndspolitiska inriktning, där långsiktiga partnerskap, lokalt ägarskap och uthållighet varit bärande principer. I flera av de berörda länderna har Sverige haft ett mångårigt engagemang inom demokratiutveckling, mänskliga rättigheter, jämställdhet, utbildning och fattigdomsbekämpning – ofta i nära och förtroendefulla samarbeten med civilsamhället.

Från socialdemokratiskt håll ser vi beslutet som ett strategiskt misstag. Att dra sig tillbaka från stora delar av världen där Sverige under decennier byggt relationer, kompetens och inflytande försvagar inte bara biståndets effektivitet utan också Sveriges utrikespolitiska och säkerhetspolitiska ställning. Utvecklingspolitik och säkerhetspolitik hänger i dag tätt samman. Fattigdom, svaga institutioner och brist på demokratiskt inflytande skapar grogrund för konflikter, instabilitet och ökade globala risker – risker som i förlängningen också påverkar Europa och Sverige.

När Sverige avvecklar långsiktigt bistånd och samtidigt minskar sin diplomatiska närvaro lämnar vi efter oss tomrum. Dessa tomrum fylls inte sällan av aktörer med helt andra värderingar än de Sverige står för, vilket på sikt riskerar att försvaga respekten för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatens principer. Sverige är inte ödesbestämt att följa en internationell trend av nedskärningar i biståndet. Tvärtom har Sverige historiskt visat att långsiktigt, principfast engagemang ger både resultat på marken och ett starkare internationellt anseende.

Flera civilsamhällesorganisationer har också varnat för att ett hastigt tillbakadragande riskerar att slå hårt mot redan utsatta grupper och underminera samhällen där Sverige under lång tid varit en stabil och pålitlig partner. För människor i dessa länder handlar detta inte om abstrakta budgetposter utan om tillgång till utbildning, vård, rättigheter och möjligheten att leva ett värdigt liv.

Mot denna bakgrund vill jag fråga bistånds- och utrikeshandelsminister

Benjamin Dousa:

1. Har ministern tagit initiativ till en analys av hur beslutet att avsluta det långsiktiga utvecklingsbiståndet till Bolivia, Liberia, Moçambique, Tanzania och Zimbabwe påverkar Sveriges möjligheter att bidra till fattigdomsbekämpning, demokratiutveckling och mänskliga rättigheter i dessa länder, och kan ministern i så fall redogöra för resultatet av analysen?
2. På vilket sätt har regeringen analyserat konsekvenserna för civilsamhällesorganisationer och lokala samarbetspartner som under lång tid varit beroende av ett stabilt och förutsägbart svenskt stöd?
3. Har ministern tagit initiativ till en analys av eventuella konsekvenser inom ministerns ansvarsområde av nedläggningen av tre svenska ambassader och därmed minskad svensk närvaro i regioner där behovet av långsiktigt internationellt engagemang är stort?

.....

Olle Thorell (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch